Sjunde bidraget till stritarnas förekomst Sverige: en ny art för landet och nya landskapsfynd

GÖSTA GILLERFORS

Gillerfors, G.: Sjunde bidraget till stritarnas förekomst i Sverige: en ny art för landet och nya landskapsfynd. [**Seventh contribution to the presence of the Auchenorryncha in Sweden: one new species to the country and new provincial finds.]** – Entomologisk Tidskrift 133(3): 85-92. Uppsala, Sweden 2012. ISSN 0013-886x.

One new species for Sweden and new provincial finds are presented. The new species is *Ribautodelphax vinealis* Bieman, 1887 which was found in the province Västmanland. The following species of the new provincial finds are of specially interest: *Eurysula lurida* from Dalarna. It is a very rare species and there are only two older finds and one from later years in Uppland. *Delphacodes capnodes* from Gotland, Fårö. A tyrphobiontic species which seems to be very rare. *Paradelphacodes paludosa* from Halland. A rare and sporadic species. *Paraliburnia adela* from Uppland. A red-listed species of which it is only older finds. *Issus muscsaiformis* from Gästrikland. A red-listed species. A northern find of the species which has it stronghold in the southernmost provinces. *Planaphrodes nigrita* was earlier considered to be very rare, only listed from a few provinces but is has turned out that it is rather common in the whole country. *Sonronius anderi* from Västmanland, Värmland and Hälsingland is a red-listed species. These finds are very unexpected as it earlier has only been found once before in Sweden in Västergötland, 1940. *Perotettix orientalis* from Norrbotten. It is only found twice in Sweden and is probably a very rare species but as it lives deep in spruce forests it is hard to know for sure. *Platymetopius major* from the island of Öland. It is only found once before in Sweden on Öland 1940 and presumably it is a native species. *Parapotes reticulatus* from Småland. A red-listed species which seems to be very rare and only found once before in Sweden in Blekinge 1958. *Boreotettix bidentatus* from Jämtland. It has been considered to be a very rare species but lately it has been found at some new localities.

Gösta Gillerfors, Maskrosstigen 23, S-432 36 Varberg. E-post: gosta.gillerfors@live.se.

Redovisade fynddata bygger som tidigare på mina egna insamlingar (GG) och ett omfattande stritmaterial från Magnus Stenmark (Larsson) (ML) och Sofia Larsson (SL) som driver firman Faunistica. Deras inventeringar har skett i anslutning till järnvägsstationer och andra tormarksbiotoper med hjälp av olika färgskålar. Metoden tycks vara effektiv även för stritar då cirka 28000 artbestämda stritar har insamlats under inventeringsperioderna. Antalet typhlocybiner, dvärgstritar har inte varit så stort beroende på att de flesta av dessa arter mer lever på buskar och träd och huvuduppgiften med inventeringen har varit att undersöka växter och insekter i tormarksmiljöer. Resultaten av inventeringarna är publicerade av Larsson, M. & Knöppel (2009), Larsson, S. (2010) och Larsson, S. & Stenmark (2010). Medhjälpare vid inventeringarna har varit Jesper Hansson (JH), Charlotte Jonsson (CH), Erland Lindblad (EL), Sebastian Kirppu och Uno Skog.

Till detta rapporteras fynd ur material från några mindre insamlingar: Krister Larsson, Halmstad har fångat stritar med malaisefällor i

skogsmarker i Länsstyrelsens regi. Sture Westerberg i Bensbyn nära Luleå har bidragit med ett par arter tagna i fönsterfällor. Stig Lundberg, Luleå har förmedlat en del arter insamlade i fällor i skogsområden av Länsstyrelsen i Norrbotten. bl.a. den sällsynta granskogsarten *Perotettix orietalis*. Sven Johansson, har bidragit med foto av den mycket sällsynta arten *Parapotes reticulatus*, som endast är funnen en gång tidigare i Sverige.

Fyndförteckning

Redovisade arter är nya fynd för respektive landskap. Artnamn och systematisk uppställning följer den Nordiska stritkatalogen (Söderman m.fl. 2009).

DELPHACIDAE - hoppstritar

Kelisinae

Kelisia confusa Linnavuori,1957. **Dr** Fjätbodarna, 19.7 2010, GG, håvning på gammal fuktig åker. Togs som ny för landet i skåne 2007 vid Eslöv (Gillerfors 2008).

Kelisia guttula (Germar, 1818). **Gs** Lindesberg, Ramshyttan, 26.7 2008, JH, gulskål. En ganska vanlig art i södra och mellersta Sverige. Lever i fuktiga biotoper på starr, enligt Söderman (2007) på *Carex lasiocarpa* (trådstarr) och *C. vesicaria* (blåsstarr).

Kelisia pallidula (Boheman, 1847). **Dr** Fjätbodarna, 19.7 2010, GG, håvning på gammal försumpad åker bevuxen med olika gräs och halvgräs. Det är en mindre vanlig art i södra halvan av landet som lever monofagt på *Carex panicea* (hirsstarr) (Nickel 2003).

Stenocraninae

Stenocranus minutus (Fabricius, 1787). **Dr** Falun, 20.6 2010, SL, blåskål, **Gs** Gävle, Hagaström, 12,7 2010, SL, vitskål. En vanlig art som lever på *Dactylus glomerata* (hundäxing).

Delphacinae

Acanthodelphax denticauda (Boheman, 1847). **Vg** Vänersborg, Halleberg, 15.8 2010, CJ, blåskål, **Vr** Filipstad, 4.8 2010, GG. En ganska vanlig gräslevande art.

Acanthodelphax spinosa (Fieber, 1866). **Öl** Byxelkrok, Hunderum, Stora Mossen, 15.6 2008, SL, gulskål**, Vr** Filipstad, 4.8 2010, GG, håvning vid åker. Det är en nyupptäckt art i Sverige (Gillerfors 2003) som lever på torra marker med bl. a. *Festuca ovina* (fårsvingel).

Criomorphus albomarginatus Curtis, 1833. **Gs** Sandviken, Storvik, 12.7 2010, SL, vitskål. En vanlig art på olika gräs.

Delphacodes capnodes (Scott, 1870). **Go** Fårö, 1.9 2010, GG, ett ex. håvades vid kanten av ett mindre träsk i närheten av Dämba. Det är en ovanlig art som endast är funnen i några få landskap i södra Sverige. Den anges även vara sällsynt i Tyskland (Nickel 2003) liksom i Finland (Söderman 2007). Den förekommer på mossar och liknande marker där den lever på de basala delarna av *Carex* och *Eriophorum* (Ossiannilsson 1978).

Eurysula lurida (Fieber, 1866). **Dr** Gagnef, Gräv, 6.7 2010, Uno Skog, gulskål. Ett ex. av denna sällsynta art fanns i fällan. Endast några få fynd är kända i landet. Den togs som ny för Up 2008 (Gillerfors 2009).

Hyledelphax elegantula (Boheman, 1847). **Me** Mosjölund, 15.7 2010, fallfälla i tallplantering, **Ås** Meselefors, Meselberget, fallfälla i tallplantering. En vanlig art i hela landet.

Javesella alpina (J. Sahlberg, 1871). **Hr** Mittådalen, 20.7 2010, GG, håvades på torvartad hedmark. En nordlig art med utbredning från Hs till To. Det är troligen en ganska vanlig art inom området.

Javesella forcipata (Boheman, 1847). **Ly** Tallträsk, 1.8 2010, GG, håvning efter en mindre skogsväg i tall-granskog. En vanlig art i hela landet som lever på gräs bl. a. *Deschampsia cespitosa* (tuvtåtel).

Javesella stali (Metcalf, 1943). **Hs** Bollnäs, Arbrå, 12.7 2010, SL, vitskål. En nordlig art med samma utbredning som *J. alpina* men är mera ovalig. Den lever på *Equisetum* (fräken).

Kosswigianella exigua (Boheman, 1847). **Dr** Borlänge, 20.6 2010, SL, gulskål. Det är en vanlig art i södra Sverige på torrare gräsmarker med *Festuca ovina* (fårsvingel).

Laodelphax striatella (Fallén, 1826). **Nr** Hallsberg, Tornfors, 15.8 2008, JH, gulskål, **Vs** Lindesberg, Grimsö, 15.8 2008, ML, gulskål. En tämligen ovanlig art i södra Sverige och norrut till Hs. Den lever på olika gräs på torra marker som ruderatmarker och ogräsåkrar.

Megadelphax sordidula (Stål, 1853). **Nr** Askersund, Nydalen, 15.8 2008, ML, gulskål. En ganska ovanlig art som är funnen upp till Vb. Den lever på olika typer av biotoper på mera högvuxna gräs.

Muellerianella brevipennis (Boheman, 1847). **Vs** Nora, Tolvsbörd, 26.5 2008, ML, gulskål. En vanlig art i södra Sverige som lever på torrare gräsmarker. Nymferna lever monofagt på *Deschampsia flexuosa* (kruståtel).

Muirodelphax aubei (Perris, 1857). **Vr** Karlskoga, Gelleråsen, 25.7 2008, JH, gulskål.

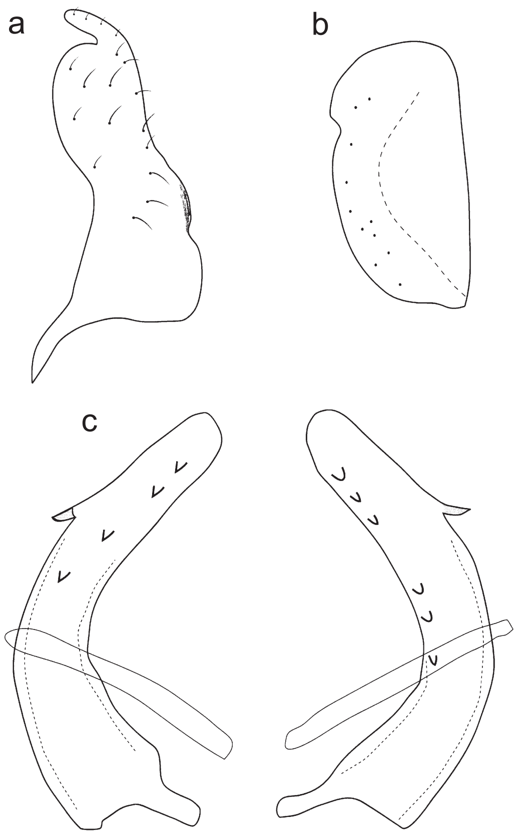
Paradelphacodes paludosa (Flor, 1861). **Ha** NNO Knäred, Baggabygget, 6.7 2010, Krister Larsson, Länsstyrelsen, Halmstad, malaisefälla vid myrmark. En mycket sällsynt art som tidigare är angiven för några landskap från Sk till Ån (Ossiannilsson 1983). Den förkommer i kärr och myrmarker där nymferna enligt Söderman (2007) lever på *Eleocharis uniglumis* (agnsäv) och *E. acicularis* (nålsäv).

Paraliburnia adela (Flor, 1861). **Up** Uppsala, Vattholma, 31.8 2009, SL, håvning. Den kan vara värd att nämnas även om det finns ett gammalt fynd tidigare från 1952, Uppsala, Kungsängen. Den får anses som mycket sällsynt här i landet och är numera rödlistad, med endast några få gamla fynd. Den lever på älvstränder, fuktängar och liknande biotoper där den lever nere vid basen av *Phalaris arundinacea* (rörflen).

Ribautodelphax albostriata (Fieber, 1861) **Nr** Kumla, Ormesta, 15.8 2008, ML, gulskål, **Me** Ånge, Johannisberg, 12.7 2010, SL, gulskål.

Ribautodelphax collina (Boheman, 1847). **Nr** Askersund, Nydalen, 15.8 2008, JH, gulskål, **Vs** Lindesberg, Grimsö, 15.8 2008, ML, gulskål.

Ribautodelphax vinealis Bieman, 1987. **Vs** Hällefors, Skräddartorp, 26.7 2008, JH, gulskål, **Dr** Falun, Hovret, Bengtsheden, 6.7 2010, SK, gulskål. Ny för Sverige. Arten skiljer sig från de andra i släktet *Ribautodelphax* genom formen på stylus som har en förtjockad innerkant nertill och på pygoforens bakkant som är helt avrundad nertill till skillnad från *R. collina* och *R. albostriata* som har ett utskott nertill (Fig. 1) (Holzinger et al. 2003, Biedermann & Niedringhaus 2004). Den är endast tidigare funnen i Nederländerna och norra Tyskland och på senare tid även i Finland där den förekommer i hela landet på torra och sandiga biotoper med *Agrostis vinealis* (bergven) (Söderman 2007).

Figur 1. Hanens genitalier och pogyfer hos *Ribautodelphax vinealis*: – a) stylus, – b) pogyfer från höger och – c) aedagus från vänster och från höger.

Male genitalia and pogyfer of *Ribautodelphax vinealis*: – a) stylus, – b) pogyfer from the right and – c) aedagus from the left and from the right.

Stiroma affinis Fieber, 1866. **Ås** Vilhelmina, 21.7 2010, **Ly** Tallträsk, 1.8 2010, **Pi** Lomsele, 21.7 2010, håvning, GG, **Nb** Luleå, Bensbyn, 15.7 2010, S. Westerberg, fönsterfälla invid skog och blötmark.

Stiroma bicarinata (Herrich-Schäffer, 1835). **Ds** Åmål, Säbyn, 15.8 2010, CJ, blåskål, **Ly** Sandsele, Sorsele, 21,7 2010, GG, håvning på gammal åker, **Lu** SV Gällivare, 21.7 2010, **To** Kousanen, SO Kiruna, 29.7 2010, GG, håv på vägkant.

Xanthodelphax flaveola (Flor, 1861). **Öl** Byxelkrok, Hunderum, Stora Mossen, 15.6 2008, SL, gulskål, **Nr** Lekeberg, Skillnadstorp, 15.8 2008, JH, blåskål, Hallsberg, Ormesta, 25.7 2008, JH, vitskål, **Dr** Fjätbodarna, 19.7 2010, GG, gammal gräsbevuxen åker. **Ås** Meselefors, 21,7 2010, GG, **To** Abisko, 26, 7 2010, GG, håvning på örtrik gräsmark. Lever på *Poa pratensis* (ängsgröe).

Xanthodelphax straminea (Stål, 1858). **Nr** Kumla, Säbylund, 25.7 2008, ML, blåskål, **Dr** Falun, 6.7 2010, Sebastian Kirppu, gulskål **Lu** syd Gällivare, 30.7 2010, GG, **To** Abisko, Östra Station, 25. 7 2010, GG, håvning på örtrik torrmark. Lever på *Agrostis canina* (brunven) och *A. stolonifera* (krypven) (Söderman 2007).

ISSIDAE - skalbaggsstritar

Issus muscaeformis (Schrank, 1781). **Gs** Gävle, N Valbo, 17.6 2010, SL, gulskål, två nymfer. Ett nordligt fynd av denna numera rödlistade sydliga art, som tidigare endast var funnen upp till Sd. Starkaste förekomsten av arten är troligen i Skåne, särskilt inom Kullabergsområdet där ett flertal ex. påträffades i fönsterfällor i trakten vid Mölle, 2008. Den lever på diverse lövträd i solexponerade lägen.

APHROPHORIDAE - spottstritar

Neophilaenus exclamationis (Thunberg, 1784). **Ly** Tallträsk, 1.8 2010, GG, håvning efter skogsväg i tall-granskog. **To** Abisko, 25.7 2010, GG, håvning på torr gräsmark.

CICADELLIDAE - bladstritar

Aphrodinae - tjockhuvudstritar

Anoscopus albifrons (Linnaeus, 1758). **Ds** Åmål, Säbyn, 15.8 2010, CJ, gulskål.

Anoscopus flavostriatus (Donovan, 1799). **Me** Ånge, Torpshammar, 20.8 2010, SL, vitskål.

Aphrodes bicincta (Schrank, 1776). **Vs** Lindesberg, Grimsö, 26.7 2008, JH, blåskål.

Planaphrodes bifasciata (Linnaeus, 1758). **Hs** Ljusdal, Tallåsen, 20.8 2010, SL, vitskål? **Ås** Vilhelmina, 21.7 2010, GG, håvning efter väg norr om samhället. **Pi** norr Sorsele, 30.7 2010, GG, håvning på hedmark.

Planaphrodes laeva (Rey, 1891). **Ly** Tallträsk, Aborrberg, 1.8 2010, GG, håvning efter skogsväg i tall-granskog, **Pi** NO Sorsele, 30.7 2010, GG, håvning på rished.

Planaphrodes nigrita (Kirschbaum, 1868). **Vg** Tranemo, Våxtorp, 15.8 2010, CJ, blåskål **Dr** Leksand, 12.7 2010, SL, gulskål, **Hs** Ljusdal, Mellansjö, 12.7 2010, SL, vitskål, **Ly** Tallträsk, 1.8 2010, GG, samma lokal som *P. laeva*. Den ansågs av Ossiannilsson (1981) att vara en mycket sällsynt art men är numera funnen i ett flertal landskap och får betraktas som en tämligen vanlig art i landet (Gillerfors 2009).

Stroggylocephalus agrestis (Fallén, 1806). **Hs** Ljusdal, 20.6 2010, SL, blåskål, sandig vägkant.

Cicadellinae - färgstritar

Evacanthus acuminatus (Fabricius, 1794). **Nr** Laxå, Mosshult, 25.7 2008, JH, gulskål.

Idiocerinae - palettstritar

Populicerus populi (Linnaeus, 1761). **Ly** Tallträsk, 1.8 2010, GG, bankning på asp.

Macropcinae - strimmstritar

Macropsis infuscata (J. Sahlberg, 1871). **Gs** Gävle, Norra Valbo, 20.8 2010, SL, gulskål.

Oncopsis appendiculata Wagner, 1944. **Öl** Lindby Tall 15.8 2008. EL, vitskål. Den är funnen i flesta landskap i södra Sverige upp till Up men anges av Ossiannilsson (1981) som sällsynt. Den lever på vårtbjörk (*Betula pendula*) på varma lokaler.

Typhlocybinae - dvärgstritar

Dicraneura aridella (J. Sahlberg, 1871). **Go** Eksta, 26.8 2001, GG, håvning i änge nära kyrkan. **Nr** Örebro, 15.8 2008, ML, gulskål. Av Ossiannilsson (1981) ansedd som sällsynt men är troligen en ganska vanlig art som är funnen i de flesta landskap.

Emelyanoviana mollicula (Boheman, 1845). **Ås** Meselefors, 21.7 2010, GG, håvning på hedartad mark.

Forcipata forcipata (Flor, 1861). **Nr** Ljusnarsberg, 15.8 2008, ML, malaisefälla.

Notus flavipennis (Zetterstedt, 1828). **To** V Kiruna, 29.7 2010, GG, håvning på vägkant vid kärr.

Kybos butleri (Edwards, 1908). **To** Kuosanen, SO Kiruna, 29.7 2010, GG, håvning på sälg.

Kybos populi (Edwards, 1908). **Vr** Degerfors, Liden, 26.7 2008, JH, gulskål.

Kybos strigilifer (Ossiannilsson, 1941). **Nr** Laxå, Mosshult, 25.7 2008, JH, malaisefälla.

Zygina angusta Lethierry, 1874. Det. G. Söderman. **Nr** Hallsberg, Blåberga, 15.8 2008, ML, malaisefälla i sandtag. Tidigare endast funnen i Sk och på Öl (Gillerfors 2009). Den lever på buskar av familjen Rosacae.

Zygina tiliae (Fallén, 1806). **To** Abisko, 25.7 2010, GG, håvning på diverse buskar vid Östra station.

Aguriahana pictilis (Stål, 1853). **Nr** Askersund, Nydalen, 24.7 2008, JH, gulskål. Den är inte funnen i den sydligaste delen av landet. Dess huvudsakligast förekomst är i mellersta och norra delen där den av Ossiannilsson (1981) anges som lokalt vanlig. Den förekommer i mossiga barrskogar där den lever på *Vaccinium myrtillus* (blåbär).

Edwardsiana alnicola (Edwards, 1924). **Nr** Lekeberg, Skillnadstorp, 25.7 2008, ML, malaisefälla.

Edwardsiana geometrica (Schrank, 1801). **Vs** Lindesberg, Ramshyttan, 26.7 2008, ML, malaisefälla.

Eupteryx aurata (Linnaeus, 1758). **Dr** Gagnef, Björbo, 12.7 2010, SL, gulskål.

Eupteryx calcarata Ossiannilsson, 1936. **Vr** Karlskoga, Gelleråsen, 25.7 2008, JH, gulskål.

Eupteryx cyclops Matsumura, 1906. **Vr** Karlskoga, Gelleråsen, 25.7 2008, JH, gulskål.

Eupteryx notata Curtis, 1837. **Gs** Gävle, Norra Valbo, 12.7 2010, SL, vitskål.

Eupteryx tenella (Fallén, 1806). **Nr** Lekeberg, Skillnadstorp, 25.7 2008, ML, malaise-fälla, **Vs** Nora, Tolvsbörd, 26.7 2008, ML, malaisefälla. Det är en tämligen ovanlig art som inte är funnen i den norra delen av landet. Den förekommer på ängsmarker där den lever på *Achillea millefolium* (rölleka).

Linnavuoriana decempunctata (Fallén, 1806). **Vs** Lindesberg, Ramshyttan, 15.8 2008, ML, malaisefälla. Lever på björk.

Typhlocyba quercus (Fabricius, 1777). **Vr** Degerfors, Mo, 25.7 2008, ML, gulskål. En i södra Sverige vanlig art som lever på diverse lövträd.

Deltocephalinae - gräsanother

Athysanus argentarius Metcalf, 1955. **Me** Sundsvall väst. 20.8 2010, SL, blåskål.

Athysanus quadrum Boheman, 1845. **Gs** Sandviken, Åshammar, 12.7 2010, SL, blåskål.

Cicadula flori (J. Sahlberg, 1871). **Nb** Luleå, Bensbyn, 15.7 2010, S. Westerberg, fönsterfälla invid skog och blötmark. En ganska ovanlig art som lever på blöta marker. Enligt Söderman (2007) lever nymferna på *Carex acuta* (vassstarr och *Calamagrostis canescens* (grenrör).

Colladonus torneellus (Zetterstedt, 1828). **Öl** Byxelkrok, Hunderum, Stora Mossen, 15.6 2008, SL, gulskål, **Nr** Hallsberg, Blåberga, 25.7 2008, JH, gulskål, **Vs** Lindesberg, Valsjöhöjden, 15.8 2008, ML, gulskål. Den är tämligen ovanlig i södra Sverige och betydligt vanligare i norra delen av landet. Den lever på diverse buskar och ris.

Conosanus obsoletus (Kirschbaum, 1858). **Go** Klintehamn, Varfsholm, 29.8 2010, GG, håvning på strandäng. Den förekommer i södra Sverige upp till Sd. Det är en sydlig, sydvästlig art i Europa som saknas i Finland och norra delen av Ryssland (Söderman et al. 2009). Den lever på soliga, öppna och fuktiga marker främst på arter av *Juncus* (tåg).

Euscelidius schenckii (Kirschbaum, 1868). **Vr** Karlskoga, Gelleråsen, 25.7 2008, JH, gulskål.

Euscelis distinguendus (Kirschbaum, 1858). **Vr** Karlskoga, Gelleråsen, 25.7 2008, JH, vitskål.

Ophiola cornicula Marshall, 1866. **Vs** Nora, Tolvsbörd, 15.8 2008, ML, gulskål, **Me** Timrå, Stavreviken, 12.7 2010, SL, gulskål.

Ophiola decumana Kontkanen, 1949. **Dr** Gagnef, Gräv, 3.8 2010, ML, gulskål, **Me** Timrå, Stavreviken, 28.8 2010, SL, blåskål.

Ophiola russeola (Fallén, 1806). **Vs** Lindesberg, Valsjöhöjden, 15.8 2008, ML, gulskål.

Paluda flaveola (Boheman, 1845). **Ly** Sandsele, Sorsele, 21.7 2010, GG, håvning på gammal åker, **Pi** Tallträsk, 1.8 2010, håvning.

Perotettix orientalis (Anufriev, 1971). **Nb** Makkarijärvi, NV Övertornå, 15.8 2010, Länsstyrelsen, Luleå, malaisefälla vid hygge i granskog. Det finns endast två fynd tidigare av arten i Sverige, Vr Gräsmark, 1978 och Hs Edsbyn, Ullungen, 1980. Det finns även två fynd i Finland

Figur 2. *Platymetopius major* är en värmekrävande art som kanske lever på solvända. Fyra individer hittades i gulskålar vid Lindby Tall , Öland. Enda tidigare svenska fyndet gjordes 1940, också på Öland. Foto: Christoffer Fägerström.

Platymetopius major probably lives on *Helianthemum nummularium* on warm sites. Four individuals were found on Öland (LIndby Tall) in yellow pan traps. Only one speciemen has earlier been found in Sweden, at Rönnerum on Öland in 1940.

men för övrigt är den okänd i övriga Europa. Den lever i kalla och fuktiga granskogar, troligen högt uppe i träden (Söderman 2007).

Pithyotettix abietinus (Fallén, 1806). **Gs** Gävle, Norra Valbo, 12.7 2010, SL, blåskål. Även den lever i granskogar men är en vanlig art.

Platymetopius guttatus Fieber, 1869. **Nr** Hallsberg, Tornfors, 25.7 2008, JH, gulskål. Sammanlagt har 35 exx fångats i fällorna under undersökningsperioderna, 2008-2010. 6 ex i östra Sm, 29 ex i Nr. Arten anses vara sällsynt inom sitt utbredningsområde. Den är funnen från Sk i söder till Up i norr. I Norden är den ej funnen i Danmark och Finland och den är inte heller funnen i norra Tyskland. Nickel (2003) anger att imagines vanligen är funna på björk och ek men var nymferna utvecklas är okänt.

Platymetopius major (Kirschbaum, 1868) (Fig. 2). **Öl** Lindby Tall, 10.7 2008 1 ex., 15.8 2008 3 ex., EL, gulskål. En vacker art som är mycket lik *P. undatus*. 1940 togs ett ex vid Rönnerum, Högsrum och det är det enda kända svenska exemplaret av arten hittills. Den förekommer sällsynt i Danmark. Det är en värmekrävande art som förekommer mera allmänt i mellersta och södra Tyskland. Förmodligen finns det en fast population på Öland. Den lever på liknande sätt som de andra arterna av *Platymetopius*. Nickel (2003) anger att nymfer är funna på solvända (*Helianthemum nummularium*). Kanske en av orsakerna till att arten finns på Öland då solvända är en vanlig art på ön.

Platymetopius undatus (De Geer, 1773). **Vr** Degerfors, Liden, 15.8 2008, ML, gulskål. Sammanlagt har 18 exx fångats i fällorna, 1 i Sm, 2 i Nr, 4 i Vs. 9 i Up, 2 i Vr. Ossiannilsson (1983) anger att den inte är ovanlig i södra och mellersta delarna av Sverige. Söderman (2007) anger att den numera är sällsynt i Finland och enligt Nickel (2003) är den på stark tillbakagång i England och Centraleuropa. Om förhållandet är likartat i vårt land är svårt att uttala sig om men av fynden att döma bör den inte vara hotad. Den förekommer på varma ängsmarker där den lever på olika buskar och träd. Nymferna lever i fältskiktet men på vilken näringsväxt är oklart. Utomlands har *Helianthemum* (solvända) angetts (Ossiannilsson 1983).

Rhopalopyx preyssleri (Herrich-Schäffer, 1838). **Ds** Åmål, Säbyn, 15.8 2010, CJ, vitskål.

Rhopalopyx vitripennis (Flor, 1861). **Öl** St. Smedby, Alvlösa, 18.8 2008, EL, gulskål. Det är en tämligen ovanlig gräslevande art på torra marker, men den är funnen från Sk upp till Vb.

Rhytistylus proceps (Kirschbaum, 1868). **Öl** Lindby Tall, 15.8 2008, St. Smedby, Alvlösa, 18.8 2008, EL, gulskål, **Vg** Svenljunga, Fredriksberg, 15.8 2010, CJ, vitskål. Dessa nya fynd visar att arten är tämligen utbredd i södra Sverige (Gillerfors 2009, 2011).

Streptanus confinis (Reuter, 1880). **Vs** Nora, Tolvsbörd, 26.7 2008, ML, malaisefälla

Streptanus sordidus (Zetterstedt, 1828). **To** V Kiruna, 29.7 2010, GG, håvning efter vägkant.

Eupelix cuspidata (Fabricius, 1775). **Ds** Åmål, Säbyn, 15.8 2010, CJ, gulskål, **Hs** Bollnäs, Arbrå, 12.7 2010, SL, vitskål.

Balclutha rhenana Wagner, 1939. **Nr** Askersund, Nydalen, 15.8 2008, ML, gulskål, **Vs** Nora, Greckåsar, 26.7 2008, JH, gulskål, **Hs** Bollnäs, Arbrå, 20.8 2010, SL, vitskål.

Macrosteles alpinus (Zetterstedt, 1828). **Hs** Ljusdal, Karsjö, 12.7 2010, SL, gulskål.

Macrosteles cristatus (Ribaut, 1927). **Vs** Nora, Greksåsar, 26.7 2008, JH, gulskål, **Vr** Degerfors, Liden, 25.7 2008, JH, gulskål.

Macrosteles septemnotatus (Fallén, 1806). **Jä** Hallviken, 2.8 2010, GG, håvning på fuktig gräsmark. Nymferna lever på *Filipendula ulmaria* (älgört).

Macrosteles sexnotatus (Fallén, 1806). **Vs** Lindesberg, Ramshyttan, 26.7 2008, ML, malaisefälla.

Macrosteles variatus (Fallén, 1806). **Vr** Karlskoga, Linnebäck, 25.7 2008, JH, gulskål, **Ly** Tallträsk, 1.8 2010, GG, håvning efter skogsväg i tall-granskog. Den lever på nässlor.

Sonronius anderi (Ossiannilsson, 1948). Det. G. Söderman. **Vs** Lindesberg, Grimsö, 26.7 2008, 1 ex., JH, gulskål, **Vr** Degerfors, Mo, 25.7 2008, 4 ex., JH, gulskål, **Hs** Ljusdal, Karsjö, 12.7 2010, 9 ex., SL, gulskål. Arten beskrevs efter exemplar insamlade av K. Ander 1947 på Österplana hed i Västergötland. Fynden är oväntade eftersom den sedan dess inte har påträffats varken där eller någon annanstans. Arten är rödlistad som EN. Den är även funnen sydöstra Finland men är för övrigt inte känd i Europa. Värdväxt är okänd. Enligt Söderman (in lit.) är det möjligt att nymferna lever på *Epilobium* och att de fullvuxna sedan vandrar över till *Calamagrostis*.

Sonronius binotatus (J, Sahlberg, 1871). **Nr** Hallsberg, Tornfors, 8.7 2008, JH, gulskål, **Vs** Lindesberg, Yxe, 20.7 2008, JH, gulskål, **Vr** Degerfors, Mo, 25.7 2008, JH, gulskål, **Vr** Degerfors **Gs** Sandviken, Storvik, 20.8 2010, SL, vitskål, **Ly** Tallträsk, 1.8 2010, GG, håvning. Det är en ganska vanlig art i norra halvan av Sverige. Nymfer är funna på *Epolobium angustifolium* (mjölkört) och fullvuxna på *Calamagrostis* (Söderman 2007).

Arocephalus punctum (Flor, 1861). **Me** Timrå, Stavreviken, 20.8 2010, SL, gulskål.

Arthaldeus pascuellus (Fallén, 1826). **Bo** Sotenäs, Skådane, 15.8 2010, CJ, gulskål, **Ly** Sandsele, Sorsele, 21.7 2010, GG, gammal åker.

Boreotettix bidentatus (De Long & Davidson, 1935). **Jä** Ragunda, 31.8 2010, SL, fälla, **Ås** Laxbäcken, Lövberga, 2.8 2010, GG, håvade på en fuktig slammig biotop med bl. a. *Carex*

Figur 3. *Parapotes reticulatus* hittades av Sven Johansson på en strandäng vid sjön Draven i Småland. Det var det andra fyndet i Sverige, det första gjordes för så länge sedan som 1958. Foto: Sven Johansson.

Parapotes reticulatus was found by Sven Johansson on a wet meadow at lake Draven i Småland. It was the second record from Sweden, the first was made in 1958. Photo: Sven Johansson.

vid sjön Malgomaj. Genom dessa två landskapsfynd av denna sällsynta nordliga art har det visat sig att den har större utbredning än vad som var känt tidigare. På senare tid har den även hittats i Norge men annars är den i övriga Europa enbart funnen i Finland (Gillerfors 2003). Söderman (2007) anger att den i Finland lever på fuktiga sandiga biotoper på arter av *Carex*.

Cosmotettix caudatus (Flor, 1861). **Gs** Sandviken, Järbo, 12.7 2010, SL, gulskål. Uppgiven för ett flertal landskap men är förmodligen ganska sällsynt i landet numera. Den lever på fuktängar och kärr med *Carex*. Söderman (2007) anger att nymferna lever på *Carex vesicaria* (blåsstarr) i Finland.

Diplocolenus bohemani (Zetterstedt, 1840). **Me** väster Sundsvall, 12.7 2010, SL, blåskål.

Ebarrius cognatus (Fieber, 1869). **Vr** Karlskoga, Gelleråsen, 25.7 2008, JH, gulskål.

Errastunus ocellaris (Fallén, 1806). **Vg** Tidaholm, Gåsarp, 15.8 2010, CJ, blåskål, **Dr** Fjätbodarna, 19.7 2010, GG, håvning, **Hs** Ljusdal, Mellansjö, 20.8 2010, SL, gulskål, **Ås** Laxbäcken, Lövberga, 2.8 2010, GG, håvning, **Ly** Sandsele, Sorsele, 21.7 2010, GG, gammal åker.

Henschia collina (Boheman, 1850). **Dr** Borlänge, Stora Tuna, 20.8 2010, SL, gulskål.

Jassargus pseudocellaris (Flor, 1861). **Go** Träkumla, 2.9 2010, GG, håvning på sandmark.

Lebradea flavovirens (Gilette & Baker, 1895). **Dr** Tyfors, 4.8 2010, GG, **Gs** Sandviken, Åshammar, 12.7 2010, SL, vitskål. Lever på *calamagrostis epigejos* (bergrör) (Gillerfors 2005).

Parapotes reticulatus (Horváth, 1897) (Fig. 3), **Sm** SO Reftele, 2.8 2010, Sven Johansson, blöt strandäng vid sjön Draven. Endast en hona är tidigare funnen i Sverige, Bl Förkärla, Vambåsa 14.9 1958 av Gyllensvärd. Den rödlistades 2010 som DD. I Finland finns ett fynd vid Hanko, Uddaskatan 2003 (Söderman 2007). Även i övriga Europa anses den som en stor sällsynhet. Den är framför allt funnen i halophila blötmarker. Värdväxter uppges vara S*choenoplectus lacustris* (säv) och *S. tabernaemontani* (blåsäv). Både nymfer och fullvuxna anses leva nere vid basen av växterna.

Psammotettix confinis (Dahlbom, 1850). **Ly** Sandsele, Sorsele, 21.7 2010, GG, gammal åker.

Psammotettix frigidus (Boheman, 1845) **To** V Kiruna, 29.7 2010, GG, håvning på gräsmark efter vägen mot Nikkaluokta.

Psammotettix poecilus (Flor, 1861). **Dr** Borlänge, Sellnäs, 12.7 2010, SL, blåskål, **Hs** Bollnäs, Arbrå, 12.7 2010, SL, vitskål. Denna art som tidigare endast var känd från Jä är numera funnen i flera landskap från Jä i norr till Go i söder (Gillerfors 2002, 2009, 2011).

Sorhoanus assimilis (Fallén, 1806). **Vr** Karlskoga, Gelleråsen, 25.7 2008, JH, gulskål.

Tack

Ett varmt tack till Magnus Stenmark och Sofia Larsson för deras stora generositet att få använda mig av deras insamlade material och även till deras medhjälpare. Tack också till Krister Larsson och Sture Westerberg för att jag fått tillgång till deras fångstmaterial och till Stig Lundberg för förmedling av intressanta stritar. Tack också till Sven Johansson för fynddata och foto på *Parapotes reticulatus,* samt även till Chrstoffer Fägerström och Peter Cederström för foto och teckningar. Ett stort tack till Guy Söderman för intressanta uppgifter och för bestämning av vissa arter.

Referenser

Biedermann, R. & Niedringhaus, R. 2004. Die Zikaden Deutschlands. Bestimmungstafeln für alle Arten – Wissenschaftlich Akademischer Buchvertrieb-Fründ, Schessel.

Gillerfors, G. 2002. Nya arter för Sverige och nya landskapsfynd av stritar. – Ent. Tidskr. 123: 109-116.

Gillerfors, G. 2003. Andra bidraget till stritarnas förekomst i Sverige. Två nya arter för landet, samt nya landskapsfynd. – Ent. Tidskr. 124: 219-224.

Gillerfors, G. 2005. Tredje bidraget till stritarnas förekomst i Sverige. Fem nya arter för landet, samt nya landskapsfynd. – Ent. Tidskr. 126: 149-158.

Gillerfors, G. 2008. Fjärde bidragit till stritarnas förekomst i Sverige. Sex nya arter för landet, nya landskapsfynd samt fynd av mera ovanliga arter. – Ent. Tidskr. 129: 69-74.

Gillerfors, G. 2009. Femte bidraget till stritarnas förekomst i Sverige. Nio nya arter för landet och nya landskapsfynd. – Ent. Tidskr. 130: 99-107.

Gillerfors, G. 2011. Sjätte bidraget till stritarnas förekomst i Sverige. Fyra nya arter för landet och nya Landskapsfynd. – Ent. Tidskr. 132: 69-74.

Holzinger, W., Kammerlander, I. & Nickel, H. 2003. The Auchenorrhyncha of Central Europe. Volume 1: Fulgoromorpha, Cicadomorpha excl. Cicadellidae. – Brill, Leiden & Boston.

Larsson, M. & Knöppel, A. 2009. Biologisk mångfald på spåren. Zoologisk och botanisk inventering av Järnvägsmiljöer med fokus på hotade arter, skötsel och framtidsperspektiv. – Banverket, Expert och utveckling, Borlänge.

Larsson, S. 2010. Spår till mångfald. – Banverket, Expert och utveckling, Borlänge.

Larsson, S. & Stenmark, M. 2010. Små stationer – stor mångfald. Bedömning av stationer i mellersta Sverige. – Trafikverket, Borlänge.

Nickel, H. 2003. The Leafhoppers and planthoppers of Germany. (Hemiptera. Auchenorrhyncha): Patterns and strategies in a highly diverse group of phytophagus Insects. – Pensoft Publishers, Sofia-Moscow and Goecke & Evers, Keltern.

Ossiannilsson, F. 1978, 1981, 1983. The Auchenorrhyncha (Homoptera) of Fennoscandia and Denmark. Part 1, 2, 3. – Fauna Entomologica Scandinavica. Scandinavian Press LTD, Klampenborg, Denmark.

Söderman,G. 2007. Taxonomy, distribution, biology and conservation status of Finnish Auchenorrhyncha. (Hemiptera: Fulgoromorpha et Cicadomorpha). – The Finnish Evironment Institute, Helsinki.

Söderman, G., Gillerfors, G. & Endrestöl, A. 2009. An annoted catalogue of the Auchenorrhyncha of Northern Europe (Insecta, Hemiptera: Fulgoromorpha et Cicadomorpha). – Cicadina 10: 33-69.